

BEBOERFORTÆLLINGER - MØLLERGÅRDEN

Perspektiver og anbefalinger til Møllergården

– et bomiljø under Socialpsykiatrien Høje-Taastrup kommune

Udarbejdet af SocialRespons, april 2015

Indhold

Forløb, baggrund & Introduktion	Side 3-4
Første del: Overordnede temaer	Side 5-8
De fysiske rammer	Side 5
Hverdagslivet	Side 6-7
Mål og ønsker	Side 8
Anden del: Tværgående temaer og udviklingspotentialer	Side 9-12
Hovedpointer	Side 9
Tværgående temaer	Side 10
Opmærksomhedspunkter	Side 11
Udviklingspotentialer	Side 12

Forløbet – beboerfortællinger

FORLØB

BAGGRUND

Socialpsykiatrien Høje-Taastrup kommune ønsker et systematisk fokus på beboernes oplevelser af at bo i de enkelte bomiljøer. Dette for at sikre kvalitet i deres tilbud. Ønsket er endvidere, at beboernes oplevelser af kvalitet undersøges med blik for kriterierne opstillet i Socialstyrelsens kvalitetsmodel, særligt kvalitets-kriterierne 1 – 7, samt 14.

MØDET MED BEBOERNE

På Møllergården har vi foretaget interview med fem beboere ud af ti, samt med lederen. Forud for interviewene har vi besøgt bomiljøet for at møde beboerne og dermed skabe bedst muligt udgangspunkt for de efterfølgende interview. Interviewene er foretaget der, hvor beboerne selv ønskede det – enten i eget hjem eller i fælleslokalerne og har varieret i tid fra 30 minutter til ca. 1 time. Der har været fokus på at få deres fortælling om tre forskellige områder; 1. de fysiske rammer 2. deres hverdagsliv 3. arbejdet med mål og ønsker. Interview med lederen har primært fokuseret på at indhente baggrundsviden. Alle beboere havde på forhånd fået information om forløbet og fået tilbuddet om at deltage og alle de beboere, der gerne ville være med, blev interviewet.

Introduktion

“Her er altid godt humør og venskab – og man kan også godt få et skub bag i.” - Beboer

Denne rapport forholder sig til fem beboeres fortællinger om at bo på Møllergården – et bomiljø under Socialpsykiatrien i Høje-Taastrup kommune. Rapporten er udarbejdet af SocialRespons, og vi forholder os her til beboernes fortællinger med et særligt blik for Socialtilsynets Kvalitetsmodel.

I den første del af rapporten præsenteres de overordnede temaer, der blev berørt i løbet af interviewene. Her beskriver beboerne samlet set Møllergården som et bomiljø præget af positiv stemning med en stor grad af ligeværdighed, indflydelse og selvbestemmelse i hverdagen samt en oplevet fleksibilitet i de fysiske rammer. Der er hos beboerne en gennemgående fortælling om, at de på mange måder føler sig så tæt på det normale liv som synes muligt i deres nuværende situation.

Beboerne fortæller desuden, at det på Møllergården i høj grad er beboerne, der inddrager personalet i deres udviklingsbehov og ikke omvendt. Det opleves som positivt og meget etisk korrekt. Samtidig betyder det dog, at arbejdet med mål fylder mest for de beboere, som gerne vil have at det fylder. Alle oplever det som muligt at bede om hjælp og støtte fra personalet. Enkelte beskriver, at personalet også selv kommer og skubber på, mens andre beskriver, at det er nødvendigt at bede om hjælp for at få det.

I anden og afsluttende del af rapporten præsenteres en kort analyse af de tværgående temaer, der synes at karakterisere Møllergårdens tilgang samt et oprids af opmærksomhedspunkter til disse samt udviklingspotentialer med hertil hørende konkrete anbefalinger.

De fysiske rammer

“Kvarteret er rart og husene er rare. Bare det at få et rigtigt hjem med soveværelse, bad og køkken, det er så dejligt. Og så er det suverænt mig der bestemmer hvem der skal ind ad døren.” - Beboer

Fleksible huse

Beboerne på Møllergården fortæller udpræget positivt om de fysiske rammer, som de beskriver som velfungerende og rare at være i. Husene er gode at have gæster i, lette at holde rene og gode at lave mad i. Desuden beskriver fire ud af fem beboere også husene som trygge og afslappende. Det opleves meget positivt, at der er god plads og mange muligheder for indretning. Det er nemt at indrette sig personligt og ud fra de behov, man hver især har – også hvis dette skulle ændre sig undervejs.

Privatliv

Der er en klar fortælling om, at husene er ens egen private sfære. Her kommer der kun personale eller andre besøgende, hvis det er beboerens eget ønske. Desuden fortæller flere, at de sætter meget pris på, at de kan gå ud og ind ad døren uden nødvendigvis at skulle møde andre beboere eller personale. Begge dele understøtter den gennemgående oplevelse af ikke at bo på en institution, men at være selvforvaltende og dermed have de bedste fysiske rammer for at agere selvstændigt.

Beliggenheden

Et andet element, der understøtter den overordnede positive oplevelse af de fysiske rammer er lokalområdet. Flere beskriver, hvordan de i starten oplevede det kedeligt og langt fra byen, men at de nu sætter pris på det rolige område med rare naboer og rene stier og gader. Desuden kan de nærtliggende fodboldbaner bruges til småture, både når der er kampe, og når der f.eks. er arrangeret Sankt Hans aften eller lignende. Endelig opleves infrastrukturen god – der er gode muligheder for offentlig transport samt farbare veje.

Hverdagslivet

“I starten var det lidt et chok for man er mere selvstændig her, så det skulle jeg lige lære. De taler på lige fod med mig som med andre og det fandt jeg ud af var godt – for så føler man sig ikke lille.” - Beboer

Selvbestemmelse

Beboerne fortæller om en hverdag med høj grad af selvbestemmelse. De bestemmer selv alt, hvad de laver i løbet af dagen. De har ikke tilknyttet en fast kontaktperson, men kan bruge de enkelte i personalegruppen ud fra hvad beboerne hver især oplever, personalet har af kompetencer. Beboerne oplever desuden, at de kan ringe til personalet eller kigge forbi fælleshuset, hvis de har brug for selskab eller en snak. Den store grad af selvbestemmelse synes at motivere flere til at klare tingene selv og der er en bred oplevelse af at man kan udvikle sig i ens eget tempo. Samarbejdet med personalet beskrives meget ligeligt og åbent. Beboerne fortæller generelt, at de beder om støtte, når de har brug for det.

Håndtering af hverdagen

Alle beboere oplever at få den nødvendige hjælp og støtte til at kunne få en hverdag til at fungere. Kun én giver udtryk for at hun godt kunne bruge mere støtte – især om natten, men hun oplever, at der bliver taget hånd om problemet ved, at der er fokus på, at hun skal finde ny boform. Beboerne fortæller, at de f.eks. får hjælp til at klare indkøb – enten ved at få støtte til at øve sig i at kunne varetage indkøb eller ved at finde løsninger sammen i form af f.eks. udbringning. De får også støtte til at rydde op, hvis det er nødvendigt. Tog- og bustræning er også elementer som nogle beboere fremhæver, at de får støtte til.

De beboere, der har svært ved at håndtere rengøring og personlig pleje beskriver, at de har hjemmehjælp til denne del. Der er dog en generel oplevelse af, at man altid kan bede om hjælp fra personalet i dagtimerne hvis det er nødvendigt. I aften- og nattetimer er der en akuttelefon, som der kan gøres brug af. Dette opleves dog ikke lige let for alle, da det ikke er det vante personale, der passer den.

Hverdagslivet

“Vi passer smadder godt sammen. Der er god kemi mellem alle beboerne her. Det er rigtig godt.” - Beboer

Det sociale liv

Det er ikke alle beboere, der deltager i fællesarrangementer, men der er ingen konflikter mellem beboerne. Den del af gruppen, der deltager meget i fællesskabet, beskriver at de har det rigtig godt sammen. Flere fortæller, at de besøger hinanden og hjælper hinanden med f.eks. indkøb. En gruppe kvinder har deres egen klub, hvor de skiftes til at invitere hinanden hjem – og af og til tager på ture ud af huset sammen med personalet.

Størstedelen af beboerne bruger fælleshuset, enten til fællesspisning af og til og/eller til at kigge forbi til kaffe og en snak. Flere henter også deres medicin dér og får i den forbindelse også tit en snak med personalet. Omfanget varierer efter den enkeltes ønsker og behov, og generelt afspejler beboernes deltagelse den enkeltes udfordringer i forhold til det sociale. Det er ikke muligt at spore et meget tydeligt støttearbejde i forhold til udvikling af sociale kompetencer, herunder f.eks. støtte til at dyrke nye sociale relationer eller tage del i aktiviteter i lokalområdet. Dog fortæller flere af beboerne at de jævnligt får besøg af enten familie, besøgsvenner eller af hinanden, dermed må der siges at være en positiv fortælling om det sociale liv.

Beskæftigelse

Alle beboere har fået førtidspension og ingen af de interviewede er aktuelt tilknyttet et beskæftigelsesforløb eller finder det relevant at arbejde mod at komme i beskæftigelse pt. Der er flere, der beskriver, at de tidligere har været mere aktive i form af fritidstilbud, men som på grund af forskellige udfordringer holder pause. Det er dog de fleste, der fortæller, at de gerne skulle i gang igen og måske godt kunne bruge støtte til at komme af sted. Alt i alt beskriver de interviewede beboere en hverdag, hvor de bruger størstedelen af deres tid i egen lejlighed med at se fjernsyn, høre musik, tegne mv. og kun i korte tidsrum bruger tid på aktiviteter ud af huset.

Mål og ønsker

“Vi reviderer handleplan en gang om måneden, vi taler om mit mål og retter til alt efter hvad jeg nu kan. Det er godt for det bliver meget konkret og jeg kan se hvor tæt jeg er på målet.” - Beboer

Handleplaner & personlige mål

For de fleste beboere er arbejdet med mål ikke noget der er særlig synligt i deres hverdag. Alle ved at de har en handleplan med personlige mål, men de fire ud af fem mindes ikke at have arbejdet med denne andet end en gang årligt i samarbejde med sagsbehandleren. I det ene tilfælde hvor handleplanen bruges ofte fungerer samarbejdet om den udpræget godt. Her ser beboeren en tydelig tilstedeværelse af delmål i hverdagen og bruger den til løbende refleksion over egen progression. Det er i dette tilfælde beboerens egne ønsker, der ligger til grund for arbejdet, og hun oplever især store fremskridt fordi personalet blot er støttepersoner og ikke er styrende. En anden beboer oplever i højere grad end de andre at blive positivt skubbet i retning af nogle personlige mål. De øvrige tre beboere har ikke noget ønske om at arbejde mere med mål og har det fint med, at personalet kun blander sig i deres mål, hvis de selv efterspørger det.

Sundhed

Beboernes ønsker synes i særlig grad at have noget med deres helbred og fysiske tilstand at gøre, og her beskrives personalet som motiverende og opfordrende i forhold til at tage fat i udfordringer. Beboernes fortællinger rummer dog ikke beskrivelse af, at der på Møllergården er et generelt fokus på eksempelvis sund kost, og der berettes heller ikke om fælles fysiske aktiviteter, såsom gåture eller fælles træningsture o.l.

Beboermøder

Alle beboere fortæller, at der en gang om måneden er beboermøde, hvor de inddrages i hvad der rører sig og diskuterer nye tiltag. Desuden er det også her muligt at komme med egne ønsker til f.eks. aktiviteter og indretning af fællesrum. Enkelte vælger beboermøderne fra. Nogen kan ikke overskue det sociale. En enkelt beskriver, at de kan være svære at følge med i.

Hovedpointer

“Det er meget vigtigt at det kommer fra mig, det er mit liv, det er mig der bestemmer.” – Beboer

Alt i alt er beboernes fortællinger om livet på Møllergården udpræget positive. Den høje grad af selvbestemmelse og ligeværd i mødet med personalet opleves som givende. Desuden fylder det meget i samtlige fortællinger, at det ikke minder om en institution, og at det betyder meget for det daglige velvære.

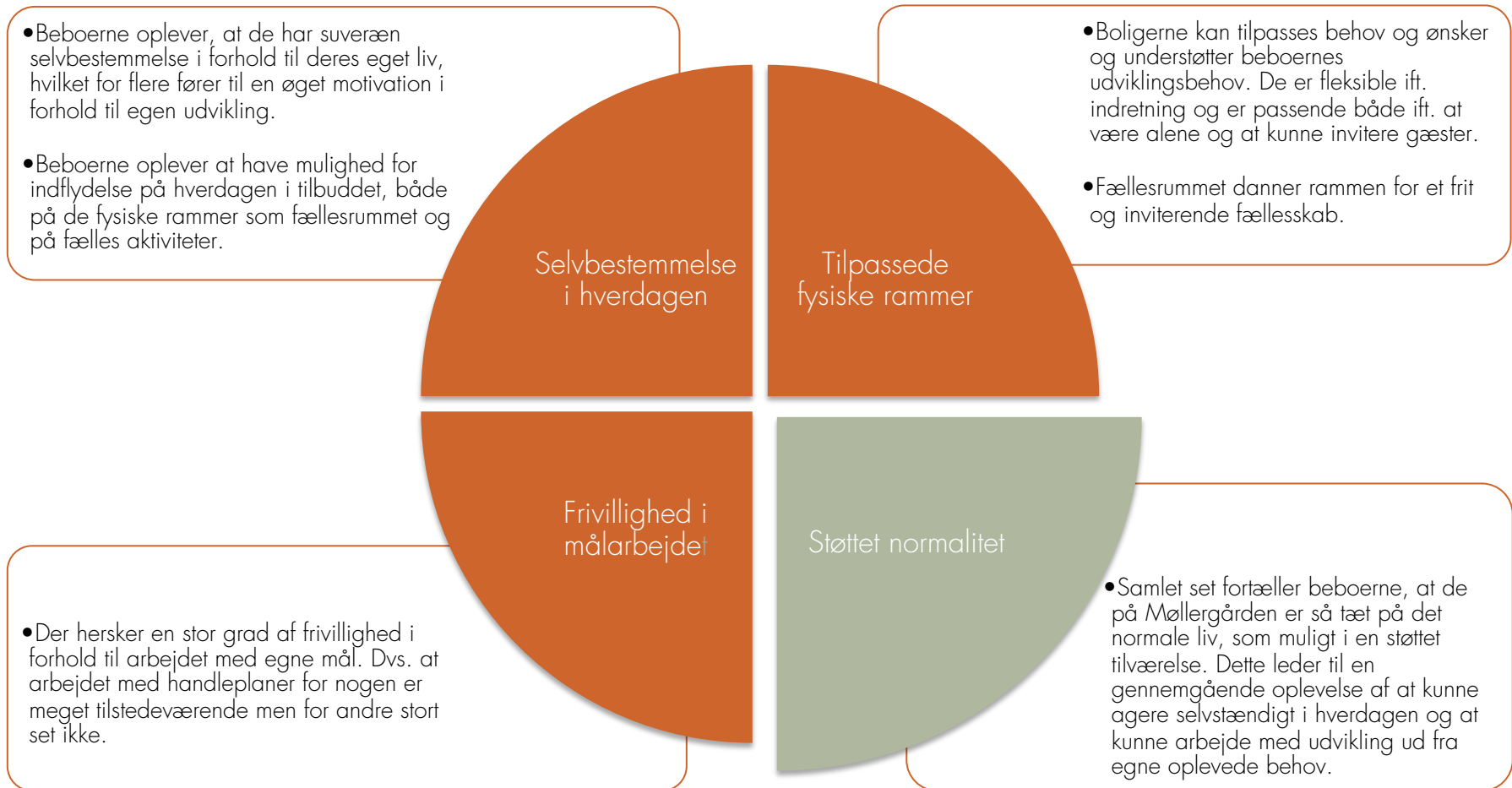
Netop selvbestemmelsen og det ligeværdige møde fordrer ifølge flere af beboerne en øget selvstændighed og beskrives som en motiverende faktor for at selv håndtere hverdagen. På den anden side fordrer det også, at beboerne ofte selv skal bede om hjælp for at få den – det opleves også nemt for de fleste som vi har talt med, men enkelte beskriver, at det kan være svært i perioder hvor de har det dårligt. Den omfattende selvbestemmelse omfatter også arbejdet med mål, der foregår helt på beboernes præmisser. Hvis der ønskes et mere systematisk arbejde med mål synes det at kræve at personalet sætter det på dagsordenen.

Beboerne taler meget positivt om de fysiske rammer, særligt at deres eget hus kan tilpasses netop deres behov, og at de kan bruge fælles lokalet på deres egne præmisser. Der er et godt socialt fællesskab blandt en stor gruppe af beboerne. Det er dog ikke muligt at spore et meget tydeligt støttee arbejde i forhold til udvikling af de enkeltes sociale kompetencer, herunder f.eks. støtte til at dyrke nye sociale relationer eller tage del i aktiviteter i lokalområdet.

Samlet set synes beboernes fortællinger at rumme fire gennemgående temaer. Det er fire temaer, som på mange måder opsummerer ovenstående og samtidig kan siges at karakterisere Møllergården (se figur på s. 9).

Fire gennemgående temaer

Figuren er en visualisering af, hvad vi synes at kunne sige karakteriserer Møllergården ud fra de fem beboerfortællinger vi har fået. De tre temaer **Selvbestemmelse i hverdagen**, **Tilpassede fysiske rammer** og **Frivillighed i målarbejdet** fører til det vi her har valgt at betegne som **Støttet normalitet**.

Opmærksomhedspunkter

Selvbestemmelse i hverdagen

Den store grad af oplevet selvbestemmelse og selvstændighed er meget positiv. Et opmærksomhedspunkt i den forbindelse er at have øje for balancen mellem selvbestemmelse og et opsøgende "skub". Det vil sige en tilgang, hvor beboerne både oplever høj grad af selvbestemmelse og samtidig en opmærksomhed på deres behov for støtte og motivation ift. aktiviteter og individuelle mål.

Tilpassede fysiske rammer

Den mulighed beboerne har for at indrette sig fleksibelt er god. Ligeledes er den overordnede oplevelse af det frie og inviterende fælleshus. Et opmærksomhedspunkt i forhold til kulturen omkring fælleshuset er dog om det potentiale, der ligger i fælleshuset som socialt træningsrum, udnyttes i tilstrækkelig grad.

Frivillighed i målarbejdet

Den beboer, der arbejder systematisk med målarbejdet oplever, at det skaber stor udvikling fordi det sker på hendes præmisser. Et opmærksomhedspunkt i forhold til frivilligheden er dog, at det for alle andre interviewede beboere fører til at deres mål ikke er synlige i hverdagen og de ikke oplever, at der arbejdes systematisk med delmål.

Støttet normalitet

De pædagogiske og fysiske rammer, der præger Møllergården fører til en samlet oplevelse af at være så tæt på normale liv som muligt. Beboerne oplever hermed en positiv selvforvaltende hverdag og et motiveret arbejde med udvikling. Det betyder dog også, at krav til den enkeltes udvikling mentalt, socialt og fysisk ikke italesættes tydeligt og dermed skabes en risiko for at enkelte helt fortrænger ønsket om udvikling og dermed også potentielt om at flytte til en anden boform på sigt.

Udviklingspotentialer

På baggrund af den samlede analyse og særligt de før nævnte opmærksomhedspunkter er her beskrevet 3 overordnede udviklingspotentialer samt konkrete anbefalinger til implementering.

Systematisk inddragelse i arbejdet med mål

- Målrettet arbejde med nedbrydning af langsigtede mål i overkommelige og relevante delmål.
- Fast månedligt tilbud om et fokuseret arbejde med egne mål
- Visualisering af arbejdet med mål for den enkelte borger f.eks. vha. vægophængte mål i boligerne

Social træning i hverdagen

- Skab sociale arrangementer ud fra personalets kendskab til beboeres interesser fremfor alene hvad der besluttet på beboermøder f.eks. film der bygger på en af beboernes særinteresser, galleri, bogaften.
- Etablér tilbagevendende arrangement, hvor andre beboere i lokalområdet kan deltage.

Fast tid med den enkelte beboer

- Skab skemalagt beboertid til dialog, hvor der f.eks. motiveres ift. ønsker om udvikling.
- Indfør faste aktiviteter med den enkelte beboer, som både afspejler beboernes ønsker og personalets kendskab til dem og muligvis med et sundhedsfokus.